

KAPAK

OTOMOTİV

**SEKTÖRÜNÜ
FIRSATLARIN OLDUĞU
BİR YIL BEKLİYOR**

tomotiv endüstrisinde önce üretebilmek önemliydi. Daha sonra daha büyük adette iç ve dış pazarlarda pazarlama ile satış organizasyonları ön plana geçti. Yaşadığımız bu yıllarda ise dünya genelinde otomotiv sektörü büyük

bir değişim geçiriyor. Bir tarafta elektrikli araç, karbondioksit salınımının azaltılması, daha az yakıt tüketimi beklentileri ve şoförsüz araç gibi ciddi teknik değişimlere gidiliyor. Diğer tarafta ise uluslararası rekabette gözle görülür bir değişim yaşanıyor. Klasik Batı Avrupa, Kuzey Amerika, Japonya üçgenindeki orijinal ekipman üreticileri gelişmekte olan pazarların orijinal ekipman üreticileri tarafından giderek daha fazla zorlanırken, küresel kapasite fazlası da ayrı bir güçlük olarak karşılıyor çıkıyor.

Dünya'da otomotiv sektörü, gün geçtikçe gelişen ve ülke ekonomileri için önemi artan bir sektör. Bu sektörde firmalar arası rekabet hızla yükselmekte ve buna bağlı olarak verimlilik artışı, kaynakların etkin kullanımı, idari ve teknik organizasyon gibi unsurlar büyük önem kazanıyor. Bu kapsamda; Ar-Ge'ye yatırım, kalite yönetimi, ana ve yan sanayi arasında işbirliğine dayanan ilişkiler, nitelikli iş gücü istihdamı, esnek üretim yöntemlerinin uygulanması ve etkin pazarlama gibi özellikler rekabette öne çıkmayı belirleyen unsurlar oluyor.

SEKTÖRÜN TÜRKİYE'DEKİ GENEL GÖRÜNÜMÜ

Türkiye'deki en önemli sektörlerden biri olan otomotiv sektörü, son yedi yıldır bir numaralı ihracat sektörü konumunda ve yaklaşık 400 bin kişiye istihdam sağlıyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yılı için öngörülen 2023 Stratejik Planı'nda da sektörün, öncü güçlerden biri olması bekleniyor.

TÜRKİYE'DEKİ EN ÖNEMLİ SEKTÖRLERDEN BİRİ OLAN OTOMOTİV SEKTÖRÜ, SON YEDİ YILDIR BİR NUMARALI İHRACAT SEKTÖRÜ KONUMUNDA VE YAKLAŞIK 400 BİN KİŞİYE İSTİHDAM SAĞLIYOR. TÜRKİYE OTOMOBİL VE HAFİF TİCARİ ARAÇ TOPLAM PAZARI, 2014 YILINDA BİR ÖNCEKİ YILA GÖRE %10,04 AZALARAK 767 BİN 681 ADET OLARAK GERÇEKLEŞTİ. OTOMOTİV SEKTÖRÜ İÇİN 2015'İN GEÇEN YILA ORANLA DAHA İYİ BİR ORTAMA SAHİP OLMASI HEDEFLENİYOR.

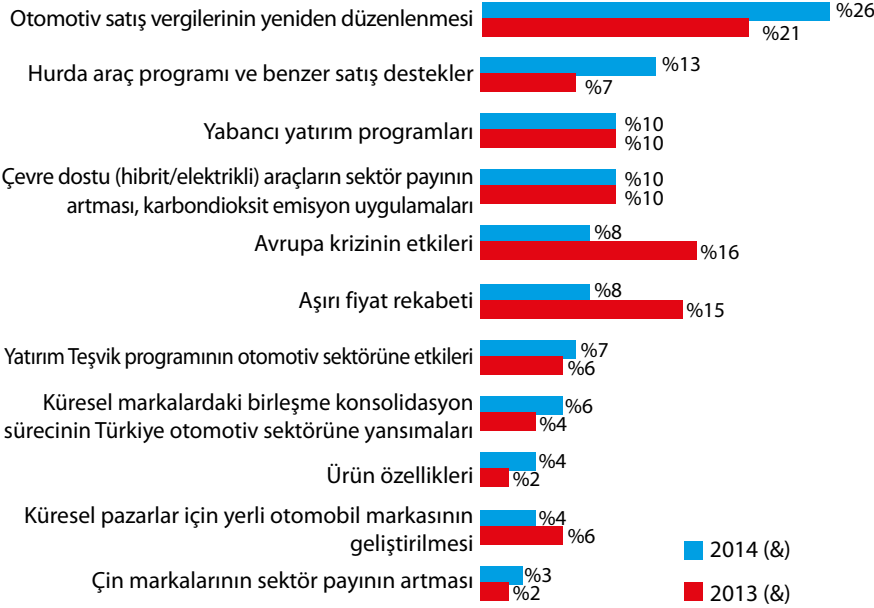
ÖNÜMÜZDEKİ BEŞ YILLIK DÖNEMDE SEKTÖRÜN ÖNCELİKLİ KONULARI

- Otomotiv satış vergilerinin yeniden düzenlenmesi, Avrupa krizinin etkileri ve aşırı fiyat rekabeti.
- Türkiye otomotiv sektörünün çoğunluğu önümüzdeki beş yıl içinde en fazla %50'lik bir büyüme öngörüyor.
- Vergi yükleri, milli gelir artış hızının önüne geçerek otomotiv sektörünün büyümesinde en önemli konu olarak görülüyor.
- BRICS (Brezilya, Rusya Federasyonu, Hindistan, Çin ve Güney Afrika) ülkeleri otomotiv üreticilerinin önümüzdeki altı yıl içinde Avrupa pazarına girmesi bekleniyor.
- BRICS ülkeleri üreticilerinin Avrupa pazarına girerken üretim üssü olarak Doğu Avrupa ülkelerini tercih etmeleri bekleniyor.
- Türkiye otomotiv sektörü önümüzdeki beş yıllık süre içinde yeni bir üreticinin yatırım yapmasını bekliyor.

Türkiye'de otomotiv sektörünün geçmişine dönüp baktığımızda 1960'lı yıllardan itibaren önemli gelişmeler kaydettiği görülüyor. Sektör, 1990'lı yıllarda ihracata yönelik rekabetçi bir nitelik kazanırken, 1990'lı yılların sonlarına doğru Türkiye'de dünyanın önde gelen otomotiv firmalarının Türk ortaklarla kurdukları tesislerle birlikte önemli bir gelişim gösterdi. Bunlardan bazıları ortak oldukları yabancı otomotiv firmalarının ihracat üssü haline geldi. Türkiye'de üretilen araçların %60 ile %80 arasının her yıl ihraç edildiği dikkate alındığında Türkiye'nin bir üretim üssü olduğu net olarak görülüyor. Bu ihracatın %80 civarı Avrupa'ya gidiyor. Bu da Türkiye'nin, Avrupa için bir otomotiv üretim üssü haline geldiğini gösteriyor.

Türkiye'de otomotiv sektörünün, çağdaş, çevreye duyarlı, uluslararası rekabet gücüne sahip, sürekli gelişen ve daha güçlü bir yapıya kavuşması için sektör büyük çaba gösteriyor. Sektör temsilcileri büyük bir çaba gösteriyor göstermesine ama Türkiye'de otomotiv sektörünün mevcut potansiyeline ulaşmasının önündeki en önemli engellerden biri vergi hadlerinin satış fiyatlarına yüksek şekilde yansımaları olduğu biliniyor. Dolayısıyla sektör temsilcileri, vergi hadlerindeki aşırı farklılıkların giderilerek, adil ve makul hale getirilmesini, ayrıca motorlu taşıtlar

Otomotiv Pazarında Gelecek Beş Yıllık Dönemde Öncelikli Olacak Konular

ODD 2014 yılında pazarın daralmasıyla ilgili olarak şu değerlendirmeyi yaptı:

“Kur ve faiz oranlarındaki yükselişler, Otomobil ÖTV oranlarındaki artış, BDDK'nın kredi işlemlerine yönelik getirdiği sınırlamalar, büyümede ivme kaybı, özel sektör tüketim ve yatırımlarındaki zayıflık, otomobil ve hafif ticari araç pazarında %10,04 daralmaya yol açmıştır.”

2014 yılı Ocak-Aralık döneminde otomotiv sanayinin toplam ihracatı, bir önceki yıla göre %6 oranında artarak, 22,8 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde, ticari araç ihracatı ise %15 azalışla 273 bin adet düzeyinde gerçekleşti. Traktör ihracatı ise %19 yükselişle 15 bin 929 adet oldu.

SEKTÖRÜN BAŞARISI TEKNOLOJİDEKİ İLERLEMELERE BAĞLI

Otomotiv üreticisi kuruluşların lisans ve ortaklık ilişkileriyle aynı marka otomobil dünyanın çok farklı ülkelerinde üretiliyor ve kullanılıyor. Üretici kuruluşlar arasındaki keskin rekabet, yeniliklere sahip ve yeni model araçların kısa aralıklarla pazara girmesini zorunlu kılıyor. Ar-Ge organizasyonları artık otomotiv sektörünün hareket ve yaşam merkezi haline gelmiş durumda bulunuyor. Türkiye’de de özellikle son yıllarda üretici kuruluşların bünyelerinde Ar-Ge merkezleri oluşturulmuş, devlet tarafından bu merkezlere büyük teşvikler ve kolaylıklar tanınıyor.

Türkiye otomotiv dünyasını da şekillendirecek, son 20 yıldaki telekomünikasyon ve bilişim teknolojisi yepyeni bir otomotiv ekonomisine yön veriyor. Şoförsüz araçlar, e-mobilité, sosyal medya ve finans & leasing iş alanındaki potansiyeller gibi trendlerin önümüzdeki 5-10 yıl içinde otomotiv sektörü üzerinde çok büyük bir etki göstereceği ön görülüyor. Bu tür gelişmeler

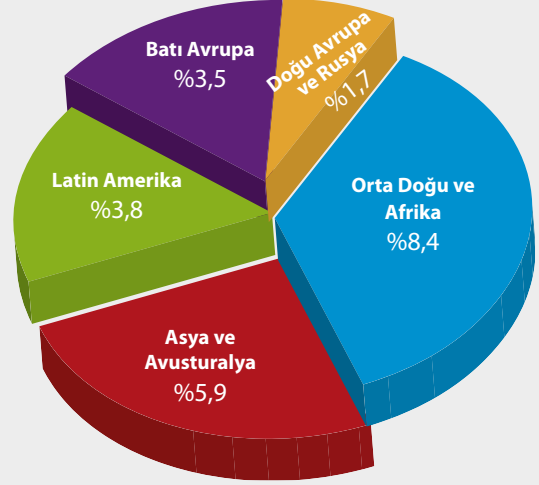
2015'TE 73 MİLYON YENİ OTOMOTİV SATILMASI BEKLENİYOR

2015'te Dünya (The World in 2015), ekonominin bel kemiği olan sektörlerde 2015 yılının nasıl geçeceğine yönelik yaptığı değerlendirmede, 2015'te 73 milyon yeni otomotiv satılmasının beklendiğini açıkladı. Tüketicinin benzin faturalarını düşürme arzusuyla elektrikli otomobil çalışmalarına hız verileceği belirtilen 2015'te Dünya değerlendirmesinde, dünya genelinde gerçekleşmesi beklenen yeni otomobil satışlarının %45'inin Asya'da yapılacağı tahmin ediliyor. Asya otomotiv pazarının %12 büyümesiyle Endonezya'nın satışlarda lider olacağı belirtiliyor. Asya'nın ikinci büyük pazarı Japonya'da ise sektörde %3 büyüme bekleniyor.

ABD'nin oto pazarı küresel pazardaki büyümeyle başa baş gideceği ve %5 genişleyeceği tahmin ediliyor.

Elektrikli otomobil satışlarının ise yüksek fiyatlar ve şarj istasyonlarının azlığı nedeniyle geride kalması bekleniyor. Çin'in bile 500 bin elektrikli otomobil hedefini tutturmayacağı belirtiliyor.

Dünya Otomotiv Satışlarındaki Değişim

otomotiv dünyası için farklı zorluklar yaratacak olsa da diğer yandan megatrendler değer zincirindeki tüm oyuncular için ümit veren fırsatlar yaratacağı tahmin ediliyor. Geleneksel "eski model" in orta ya da uzun vadede ölmesi bekleniyor. Orijinal ekipman üreticileri iş modellerini yeniden değerlendirme ve ana yeterliliklerini yeniden tanımlamak zorunda kalacakları bir gerçek.

Ashında Türkiye'deki mevcut koşulların otomotivcinin yanında olduğu rahatlıkla söylenebilir. Geçtiğimiz yaz aylarından beri hızla düşen petrol fiyatları, Türkiye gibi ithal petrole dayalı ekonomileri olumlu etkiliyor. Enflasyonun düşüşü kredi faizlerini de olumlu etkileyebilir. Ayrıca euronun değer kaybı, ithal araçların fiyatı-

nın tüketici için daha cazip seviyelere düşmesini sağlıyor. Buna bağlı olarak da otomotiv sektörü için gerekli hammadde fiyatlarında ciddi düşüşler dikkat çekiyor. Hammadde fiyatlarının düşük seyretmesi otomotiv şirketlerinin kârlılığını artırabilir.

GÜLAN: "SEKTÖRÜN %5 ARTIŞLA YILI KAPATACAĞINI DÜŞÜNÜYORUM"

Türkiye'de otomotiv sektöründe Bursa'nın ayrı bir yeri olduğunu ifade eden Otomotiv Yetkili Satıcıları Derneği (OYDER) Yönetim Kurulu Başkanı Ziya Alp Gülan, otomotiv üretiminde Bursa'nın Türkiye'nin kalbi olduğunu söyledi. Pazarın, 2014 yılını 2013'e göre %10'luk bir düşüşle kapattığına dikkat çeken Gülan, "2014 yılının ilk altı ayında %30 düşen satışlar, son çeyrekte yapılan çalışmalarla %10 düşüşte kaldı. 2015

yılında ise sektörün %5 gibi bir artışla yılı kapatacağını düşünüyorum. Bu oranlara göre, 2015 yılında toplam satışın 825 bin, ağır vasıtaların da bu rakama eklenmesiyle 850 bin olacağını tahmin ediyorum" dedi.

Bursa'nın satıştaki payının da her geçen gün arttığına dikkat çeken Gülan, "Çünkü Bursa'da çok modern plazalarla, kullanıcıya en iyi hizmetin verildiği büyük yatırımlar var. Avrupa'nın birçok ülkesinde

Bursa'daki satış ofislerini bulmak mümkün değil. Bununla beraber, yeni yatırımların da Bursa merkezli olmasını temenni ediyorum" diye konuştu.

İstatistiklerin, son iki yıldır Türkiye'de üretilen otomobillerde üretim hatası olmadığını gösterdiğine dikkat çeken Gülan, "Bursa'da üretilen araçlardaki geri çağırma oranları en gelişmiş ülkelerden bile çok aşağıda. O yüzden Bursa'nın daha iyi rakamları hak ettiğine inanıyorum" dedi.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI IŞIK:

“TÜRKİYE OTOMOTİV ÜRETİMİNDE DÜNYADA 17’NCİ SIRAYA YÜKSELDİ”

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fikri Işık, Türkiye’nin otomotiv üretiminde dünyada 17’nci sıraya yükseldiğini belirterek, yerli otomobil üretimi konusunda, **“2020’den önce yerli otomobili çıkarmayı hedefliyoruz ve bu konuda üç boyutlu bir çalışma yürütüyoruz”** açıklamasında bulundu.

Otomotiv sanayinin 20. yüzyılda yaşanan sosyal dönüşümün en önemli aktörleri arasında yer aldığını dile getiren Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fikri Işık, “Bu rolünü günümüzde de devam ettiren otomotiv sanayi yaklaşık 2 trilyon euro hacminde bir büyüklüğe ulaştı. Bu rakamla

otomotiv sektörü beş ülke hariç dünyadaki diğer ülkelerden daha büyük bir ekonomik büyüklüğe sahip bulunuyor. Otomotiv firmaları 2013 yılında yaklaşık 87 milyon adet araç üretimi gerçekleştirmiştir. Ülkemizde ise ithal ikamesi amaçlı traktör ve ticari araçların montaj üretimiyle yola başlayan otomotiv sektörümüz, bugün dünya pazarına yönelik tasarım, Ar-Ge ve üretim yapar hale geldi. Gelineen noktada Türkiye, otomotiv üretiminde dünyada 17’nci sıraya çıkmıştır. Avrupa Birliği (AB) ülkeleri

içinde ise otobüs üretiminde birinci, hafif ticari araç ve ağır kamyon üretiminde ikinci, otomobil üretiminde yedinci sırada yer alıyor. Ülkemiz otomotiv sanayinin, dünya otomotiv ihracatından aldığı pay 2002 yılında %0,6 iken, 2013 yılında bu oran %1,4'e yükseldi. Bu oranlar, sektör ve ülkemiz açısından oldukça sevindiricidir" dedi. Türk otomotiv tedarik sanayinin uluslararası pazarlarda rekabet ettiğini anlatan Bakan Işık, şunları söyledi:

"Bakanlığımız girişimci bilgi sistemi ve rilerine göre, otomotiv tedarik sanayimiz 3 bin 143 firma ve 121 bin 417 çalışanıyla büyük bir sektör haline gelmiştir. 2006 yılında 3,2 milyar dolar olan otomotiv tedarik sanayi ihracatımız, 2013 yılında 6,46 milyar dolara çıktı. Bu ihracat tutarı toplam otomotiv sektörü ihracatımızın %35'ini oluşturuyor. Otomotiv tedarik sanayimizin 2023 yılı ihracat hedefi ise 30 milyar dolardır."

"DÜNYANIN EN İDDİALİ TEST MERKEZLERİNDEN BİRİNİ KURACAĞIZ"

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fikri Işık, gelecek 10-15 yılda dünyadaki üretimin yarısının BRICS ülkeleri tarafından yapılacağını, küresel ısınmayla dünyada çevresel faktörler konusundaki bilinç ve beklentinin arttığına dikkat çekti. Buna bağlı olarak otomotiv sanayisinde araç hafifletme, çevre ve tüketici dostu araç, yeni malzemeler ile yeni teknolojiler konusunda çalışmaların da her geçen gün arttığını vurgulayan Bakan Işık, 2020'ye kadar Avrupa'da her beş araçtan birinin elektrikli olacağını, tahmin ettiğini belirterek, şunları söyledi:

"Gelişmiş ekonomilerde tüketici tercihleri daha esnek hale geliyor, tercihler de bireyselleşiyor. Seri üretimlerde çeşitlilik ve esneklik artacak gibi görünüyor. Yeni nesil araçlarda sürücü ve yolcu konforu, araç eğlence kiti, akıllı güvenlik kitleri ve düşük yakıt konuları daha etkin hale gelecek. Otomotiv teknolojisinde ortaya çıkan birçok yenilik, artık yazılım teknolojileri kullanılarak gerçekleşiyor. Yazılım teknolojileri konusuna ayrı bir önem vermemiz gerekiyor. Bugün gelinen noktada, araçlardaki elektronik ve gömülü yazılım payı %40'lardayken, önümüzdeki 10 yıl içinde bu payın %70'lere çıkacağı tahmin ediliyor. Bu açıdan Gebze'de faaliyete geçecek olan Bilişim Vadisi'nin otomotiv sektörüne yeni ivme kazandıracağına inanıyorum."

YERLİ MARKA OTOMOBİL ÜRETİMİ HEDEFLENİYOR

Otomotiv sanayisinin 2023 gelecek vizyonu ve hedeflerini anlatan Bakan Işık, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Yoğun rekabet nedeniyle motorlu taşıt aracı üreticileri arasında yaşanan birleşmeler artarak devam edecek. Üreticiler, üretim alanlarını geliştirmekte olan ülkelere daha fazla kaydırarak, bunun yerine tasarım, Ar-Ge, teknoloji ve satış sonrası hizmet alanları gibi daha yüksek katma değer alanlara yoğunlaşacak. Aksam üretiminde de benzer oluşumlarla firma sayısı azalacak. Pazarlarda etkinlik daha çok Ar-Ge ile sağlanacak. Yeni ürün geliştirmek amacıyla Türkiye’deki şirketlere daha fazla görev düşecek ve ülkemizde otomotiv alanındaki inovasyon yetkinliği artacak. Mekatronik, yeni malzemeler, emisyonlar, elektronik kontrol, yeni yakıtlar ve tahrik sistemleri, ortak araç platformu

▲ **Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fikri Işık, otomotiv tedarik sanayisinin 2023 yılı ihracat hedefinin 30 milyar dolar olduğunu söyledi.**

geliştirme, müşteri odaklı tasarım ve araç ağırlığını azaltma başlıca Ar-Ge alanlarını oluşturacak.”

TÜBİTAK aracılığıyla içten yanmalı motorlu araçların performansını artıracak, elektrikli ve hibrit araçların pil teknolojilerini geliştirecek ve bu araçlarda emisyon azaltılmasını sağlayacak sistemleri üretecek yenilikçi girişimcilere 2,5 milyon liraya kadar destek verdiklerini belirten Bakan Işık, yerli otomobil üretiminde Türkiye’nin hiç bu kadar kararlı olmadığına dikkat çekerek şu açıklamayı yaptı:

“Hükümet olarak yerli marka otomotiv oluşturmak için çalışıyoruz, bu konuda istekli herkesi destekleyeceğiz. Bugün geldiğimiz noktada küresel firmalarla işbirliği yapmanın aktif desteğini beklemiyoruz, otomotiv yan sanayisinden de babayığıdi realist bulmuyoruz, yol haritamız belli. İçten yanmalı motorda rekabet şansımız yok, otomotiv makas değiştiriyor, elektrikli araçlar dönemi yaygınlaşıyor. 4-5 altın yılımız var, 2020’den önce yerli otomobili çıkarmayı hedefliyoruz. Bu markanın menzili uzatılmış, elektrikli araç şeklinde olmasını hedefliyoruz. Üç boyutlu çalışma yürütüyoruz, TÜBİTAK, Ar-Ge oto mükemmeliyet merkezini kuracak. Ticarileşmesi için mühendislik ile dizayn şirketinin oluşturulması ve üretim olacak.”

TÜRKİYE’DE OTOMOBİL SAHİPLİĞİ DÜNYA ORTALAMASININ ALTINDA

ODD ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) tarafından ulusal ve uluslararası kaynaklardan derlenerek

hazırlanan ve otomotiv sektörünü çeşitli yönleriyle ele alan “Dünya ve Türkiye Otomotiv Sektörü, 2013” raporuna göre; Türkiye’de otomobil sahipliği dünya ortalamasının altında, ABD’nin altında biri, Batı Avrupa’nın ise dörtte biri oranında. Bin kişiye düşen otomobil sayısı ABD’de 919, Doğu Avrupa ülkelerinde 326, Batı Avrupa ülkelerinde 611, Kore’de 356 iken Türkiye’de

sadece 164. Tüketicilerin gelir ve kredi imkânları arttıkça otomotiv ürünlerine olan talep yükselse de henüz yeterli seviyeye ulaşabilmiş değil. Yine rapora göre, Türkiye’de araç parkı 90’lı yılların başında 1,5 milyon adet civarında iken 2012 sonu itibarıyla 13 milyon adedi geçmiş durumda. Toplam araç parkının neredeyse yarısı 12 ve üzeri yaştaki araçlardan oluşuyor. 16 ve üzeri yaş grubunu oluşturan araçların oranı %33, 20 yaş ve üzeri araçların oranı ise %22. Bu tablonun hem ekonomiyi hem de çevreye ciddi zararları bulunuyor.

Sektör üzerindeki vergi yükünün araç satışından bakımına kadar pek çok aşamada kendini gösterdiği belirtilen raporda, otomobilin satışından ve kullanımından doğan vergilerin beş yıl sonundaki toplamı yaklaşık olarak o otomobilin vergiler dâhil satış fiyatına ulaştığına dikkat çekiliyor. Özellikle de ÖTV oranlarının, talep artışını önemli ölçüde engellediği tespitinde bulunuluyor.